

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztoty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztot.: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Cześć urzędowa.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z 4. kwietnia b. r. raczył najmiłościwiej mianować swego kuzyna generała jazdy Arcyksięcia Albrechta feldmarszałkiem, i jednocześnie uwolnić go od dowództwa 8. korpusu armii.

Jego c. k. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z 19. marca b. r. raczył najmiłościwiej dozwolić, aby w stanie rozporządzalności pozostający profesorowie uniwersytetu peszteńskiego Dr. Franciszek Kotter i Dr. Maurycy Schwach byli przeniesieni, a to pierwszy jako zwyczajny profesor prawa rzymskiego i kanonicznego przy uniwersytecie Lwowskim, drugi zaś jako nadzwyczajny profesor prawa rzymskiego przy uniwersytecie pragskim.

Cześć nieurzędowa.

Monarchia Austriacka.

Wiedeń, 4. kwietnia. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.*) Najjaśniejszy Pan przyjmował wczoraj na osobnej audyencji namiestnika Węgier hrab. Pallfy, który tu przybył z Pesztu. Jego ces. Mość raczył przeznaczyć sowite wynagrodzenie oficerowi, któremu żołnierze rosyjscy zabrali zegarek cylindrowy z łańcuszkiem przy przekroczeniu granicy pod Krakowem. Książęco-bawarski lekarz przyboczny, radca dworu Fischer, powrócił znowu do Mnichowa. Zalecił on Najjaśniejszej Pani sześciotygodniowy pobyt w Kissingen. Cesarzowa Jej Mość ma zabawić tamże od połowy czerwca do końca lipca. Obchód resurekcyi odbył się dziś w c. k. zamku w obecności Najjaśniejszych Państwa i całego dworu według programu. Wojsko dawało salwy i deflowało przed Jego ces. Mości.

(*Laska cesarska. — Odroczenie zgromadzenia narodowości saskiej.*) Z **Hermansztadu** 30. marca donosi *Herman. Ztg.*: Na dzisiejszem posiedzeniu gminy orator Fryderyk Schneider, zawiadomił gminę, że Najjaśn. Pan raczył miastu Hermansztadowi darować laskawie resztę pożyczki skarbowej, pochodzącej z podatku ogniowego w sumie 147 000 zł. Gmina przejęta uczuciem najwyższej wdzięczności uchwaliła przestać Najjaśn. Panu najjuniejszy adres dziękczynny.

Prow. k. radca gubernialny i zastępca hrabięgo pan Konrad Schmidt, odroczył do 15. kwietnia zgromadzenie saskiej narodowości, które na posiedzeniu dn. 31. z. m. ukończyło obrady nad ustawą gminną do Art. 59 włącznie.

(*Reprezentacja saskiego zgromadzenia narodowego.*) Gazeta *Hermansztadzka* zawiera dosłowną treść „najjuniejszej reprezentacji“ saskiego zgromadzenia narodowego do Jego Mości Cesarza, w której kraina saska przedkłada najwyższej sankcyi kilka ustaw prawomocnych już w innych częściach monarchyi. Po obszernem motywowaniu, które szczególnie podnosi wewnętrzną wartość tych ustaw i uważa za rzecz pożądaną zaprowadzenie ich w całym Siedmiogrodzie, co wszakże pozostawić potrzeba uchwałę sejmu krajowego, powiada ten dokument w końcu:

„Naród saski nie żąda odrębnego stanowiska, nie chce on żadnego prawa osobnego dla siebie tylko; jako członek przyląca się on do całości, do Austrii, i pragnie równego prawodawstwa dla całego państwa, ponieważ jest przekonany, że nie łatwiej nie jedna ludów, nie lepiej nie utrwała ich zgody, jak jedność prawa, w którym piękna myśl równouprawnienia staje się pełnym życia, rzeczywistym czynem.

Z tego a nie z jakiegokolwiek innego życzenia wypłynęły uchwały, które powzięło zgromadzenie narodowe, by dać świadectwo w obec świata, że nie tylko próżnemi słowy wyznaje ono zasadę równouprawnienia; albowiem ustawy, o których zaprowadzenie uprasza, są bez względu na naród, język i wyznanie równem dobrodziejstwem dla wszystkich.

Najwierniejsze zgromadzenie narodu saskiego sądzi przeto, że wypełnia tylko nagłace przykazanie swojego obowiązku i popiera interesu całej ludności saskiego kraju bez różnicy plemion, jeżeli przedkłada Waszej ces. Mości z najgłębszem uszanowaniem najjuniejszą prośbę:

Ażebyś Najjaśn. Panie raczył udzielić najtaskawiej swej najwyższej cesarskiej sankcyi załączonym tu statutom względem zaprowadzenia przepisów postępowania ugodnego i powszechnego kodexu handlowego z 17. grudnia 1862, dalej ustaw ku ochronie wolności osobistej i prawa domowego z 27. października 1862, jako też ustawy druku wraz z postępowaniem w sprawach prasowych i dowelami do powszechnego i wojskowego kodexu karnego z 17go grudnia 1862.

Którzy pozostajemy niezachwiani w niezmiennem przywiązaniu do ojczyzny, Austrii i jej świetnego domu cesarskiego.

Hermansztad, 23. marca 1863.

Waszej c. k. Apostolskiej Mości najwierniejsi poddani, zgromadzenie saskiego narodu w Siedmiogrodzie.“

Iglawa, 31. marca. (*Powstańcy internowani.*) W mieście naszym znajduje się teraz 156 internowanych powstańców, którzy trzema transportami przybyli i teraz umieszczeni zostali w strzelnicy, w której do 200 ludzi umieszczeni być mogą. Powstańcy dostali nowe łózka skarbowe, zold zaś dla nich oznaczony 30 centów dziennie w ten sposób wypłacany im bywa, iż po 12 centów każdy na rękę dostaje, 18 zaś centów otrzacają się na wspólny menaż i na pranie bielizny. Na obiad dostaje każdy 1/3 funta mięsa i jarzync. D. 28. marca widziano ich chodzących wolno po ulicach, gdy jednak trzech nadazyło tej wolności i pomimo danego słowa, wydali się, przeto musiano użyć środków ostrożności i nie będzie im wolno wyjść jeno pod strażą. Z tych 156 powstańców dziesięciu są ze stanu szlacheckiego i tym dozwolono mieszkać w oherzy pod trzema lwami i żyć swoim kosztem. Uznają oni najlepiej dobrodziejstwo wyświadczone im przez rząd austriacki i uspokoili skargi swych ziomeków na złe wyżywienie, jedząc wspólnie z nimi w menażu, czem najlepiej dowodzi, że mają wikt dostateczny. Z pomiędzy internowanych powstańców, mała tylko część ma pewne wykształcenie, kilku tylko jest między nimi studentów, kilku urzędników, najwięcej zaś rzemieślników i wyrobników, którzy w wielkim rygorze trzymani być muszą, inaczejby się różnych wyryków dopuścić mogli. Na szczęście znajduje się między niemi hetman jeden kosynierów, który zachował swoje powagę między obecnymi swymi towarzyszami niedoli, a który więcej na nich wpływa, niżeli obecna przełożona im władza. Mówią też o tem, że dwóch wykraczających przeciwko porządkowi cielesnie ukarać kazał, co na resztę bardzo dobry wpływ wywarło. Między internowanymi powstańcami jest młodzieniec jeden czternastoletni, który stał się ulubieńcem mieszkańców Iglawy, którzy i studentom domy swe chętnie otwierają, a nawet z poblizszych miasteczek, z *Deutschbrodu* przyszło zaproszenie do studentów, ażeby święta wielkanocne tamże przepędzili. Zaproszenie to jednak przyjęte być nie mogło, jako przeciwne internowaniu. Jeden z powstańców, który dawniej służył w wojsku piemontkiem, głównie podburzał swych kolegów, dla tego osobno umieszczony być musiał. Fodburzał ich głównie dla tego, iż im po 18 centów dziennie do menażu stracono, on zaś byłby wolął, gdyby im całe 30 centów na rękę płacono. Dla strzeżenia wszystkich internowanych posłano z *Berna* jednego praktykanta konceptowego tamtejszej dyrekcyi policji i kilku ludzi ze straży policyjnej.

(*Langiewicz w Tischnowitz.*) *Gazeta wiedeńska* donosi: *Langiewicz* przybył dn. 3. b. m. zrana do *Berna*; wypił w dworcu kolei filiżankę kawy i nie zatrzymując się dłużej pojechał dorożką do *Tischnowitz*. Nosi ciągle jeszcze ubiór obozowy: jest niskiego wzrostu, ruchliwy i ma żywe oko, pełne wyrazu. *Mährische Korr.* donosi, że nie ma żadnych towarzyszy i mówi bardzo dobrze po niemiecku. W *Tischnowitz* nie mieszka *Langiewicz* ani w klasztorze ani w zabudowaniu fabryki cukru jak sądzono, lecz w nowym domu w ryuku, gdzie zajmuje dwa ładne i mile pokoje. Nie ma nad sobą żadnej osobnej straży, i pozostaje na wolnej stopie.

(*Wojska modenskie.*) *Dziennikowi Vaterland* piszą z **Wenecyi** pod dniem 30go marca:

„Gdy wspomniany rozkaz dzienny Jego królewicz. Mości księcia *Modeny*, dozwalający jego wojskom powrotu do domu, oznajmiony został brygadzie, zgłosili się za kilka dni reprezentanci wojska wszystkich korpusów do raportu, i oświadczyli, że gardzą groźbami rządu piemontckiego; że jak długo ich ukochany prawowity władca przebywa na wygnaniu, także i wierni żołnierze jego nie myślą o tem, by powracać do nieszczęśliwej ojczyzny. Jeżeliby miały wymagać tego okoliczności, ażeby brygada została rozwiązana, będą jej członkowie szukać utrzymania dla siebie za granicami swojej ojczyzny i oczekiwać chwili, w której głos ich ukochanego prawowitego władcy powoła ich napowrót do broni, by przywrócić tron Jego królewicz. Mości i otoczyć go obroną swoją. Dotąd też nie powrócił z oficerów ani jeden, a z szeregu tylko pięciu ludzi odeszło do *Modeny*.“

Jen. Korresp. z 4. b. m. pisze: „Pod względem kwestyi *polskiej* krzyżują się telegramy, które wprost sprzeciwiają się sobie. Dobrze będzie nie tracić przytem z oczu, że w sprawie, przy której sama już forma nawet jest niezmierniej wagi, rząd nie jest w stanie udzielać ciągle wyjaśnień co do tego, czy stanowisko, o jakim wspominają te telegramy, jest rzeczywiste czy też przestarałe już.

Co do mniemanego energiczniejszego wystąpienia Anglii ni od rzeczy będzie nadmienić, że owe tak stanowczo spokojne oświadczenia lorda Palmerstona w ostatniej mowie jego są na wszelki sposób świeższej daty, niż doniesienia tych dzienników, które przeciwnie utrzymują.

Zresztą zdaje nam się, iż nie mylimy się wcale, przypuszczając, że toczą się jeszcze układy względem spólnego kroku dyplomatycznego, któremu bez zaprzeczenia niezbywa na punktach oparcia.

Dalej czytamy w tej samej *Jen. Koresp.*: „*Austryackie broni na rzecz katolików polskich*” — powiada *La France* — odparł stanowczo gabinet rosyjski powołując się na to, że Car w swoich państwach jest jedyną głową kościoła. O prawdziwości tego podania powątpiewa jednak dziennik *Nord*. Rosyjski ten organ nie wierzy, by z Petersburga miała wyjść taka odpowiedź; co więcej: *Nord* wątpi nawet, by rzeczywiście miała Austria przedsięwziąć takie kroki. Co się tyczy tego ostatniego punktu, zdawałoby się i nam także, że wiadomość podana w *La France*, a osobliwie w tak stanowczej formie, jaką nadaje jej dziennik paryski, nie zupełnie jest dokładna. Jakkolwiek kwestya religijna stanowi bez zaprzeczenia bardzo ważną a nawet główną część moralnej akcji na rzecz praw, które powinny być przyznane Polsce tak na zasadzie prawa narodów, jako też w interesie cywilizacji i ludzkości, to przecież wpływa z samej natury rzeczy, że jeżeli jest mowa o formalnych układach, mogą one być przedsięwzięte tylko w całym związku swoim. Na wszelki sposób jednak nie powinno już w Petersburgu zachodzić żadna wątpliwość co do tego, że gabinet austriacki czuje się być powołanym i obowiązany występować w sprawie katolików Polski. Jego obowiązek i jego powołanie wypływają ze stanowiska Austrii jako państwa sąsiedniego, jako jednego z mocarstw podziałowych, a nakoniec jako państwa, w którym podobnie jak w Rosyi mieszkają obok siebie wyznawcy kościoła greckiego i katolickiego, które jednakże, chociaż w krajach austriackich przeważa podobnie liczba katolików, jak w Rosyi wyznawców religii prawosławnej, nigdy tych ostatnich nie ograniczało w swobodnym wykonywaniu ich obrządków religijnych, ani też w ich politycznym równouprawnieniu. A ponieważ zresztą wiedzą z pewnością w Petersburgu, że na sposób zapatrywania się Austrii na sprawę polską wpływa strona religijna tej sprawy, tedy można też *Nordowi* wierzyć, jeżeli powątpiewa on o doniesieniu dziennika *France*, jakoby książę Górczakow w obec tego stanowiska austriackiego objawiał stanowczy opór, zwłaszcza że — jak powiedzieliśmy — wątpić nawet można, czy to stanowisko dotychczas z dyplomatyczną formalnością poparte zostało.

Gdy jednak *Le Nord* przeciw wiadomości dziennika *La France* przytacza argument, że Cesarz rosyjski nie jest głową kościoła katolickiego w swoich państwach, gdyż nie jest nawet głową kościoła greckiego, tedy wypada odpowiedzieć na pierwsze twierdzenie, że wprawdzie Car niewykonuje duchownej supremacji w kościele katolickim, ale że rzeczywiście rząd rosyjski mieszał się w wewnętrzny zarząd kościoła katolickiego w swoich państwach. Drugie zaś twierdzenie mogłoby zadziwiać, gdyby niewypadało przypuszczać, że *Nord* myślał tu o greckim czyli orientalnym kościele w ogóle. Albowiem co się tyczy kościoła rosyjskiego w szczególności, tedy rzeczywiście jest Car od czasów Piotra I. jedyną samowładną głową jego, a synod święty w Petersburgu zarządza tym kościołem tylko w imieniu Cesarza. Taki jest bez wątpienia istotny stosunek. Podobnie niezgadają się zawsze jeszcze rzeczywiste stosunki z przedsięwziętą dalej w *Nordzie* obroną postępowania z kościołem katolickim w Polsce. Niewątpliwa bez zaprzeczenia powaga uwalnia nas od konieczności dowodzenia tego. Wszystkim wiadomo, jak we względzie Polski wyraził się Papież na ostatnim konsystoryum.

Francya.

Paryż, 1. kwietnia. Po dłuższej przerwie *La France* prawdziwie o rozwiązaniu kwestyi polskiej na drodze kongresu, nie jednak nie dodaje do tego, co dawniej już w tej mierze powiedział. Nie można wprawdzie żądać, ażeby Rosya trzymała się literalnie traktatu z 1815 roku, traktat ten jednak jedynym być może punktem wyjścia do rokowań między Rosją a mocarstwami, które traktat ten podpisały. Rosya zaś nie ma wprost odrzucać wszelką myśl kongresu, chciała jednak, ażeby kongres nie samą tylko Polską się zajmował. Cesarz Alexander ma mieć zamiary bardzo ludzkie względem Polski; od dawna już rozważał myśl urządzenia jej autonomicznie pod wiekroćm ze swojej rodziny. Lecz silne stronnictwo, które go otacza, odpycha wszelką myśl podobną jako rozbiór państwa. Przekonani zaś są w Petersburgu tak jak w Paryżu i Londynie, iż obecna sytuacja dłużej trwać nie może, i że kwestya polska musi być załatwiona na drodze wzajemnych koncesyj.

Do *Jen. Kor. austr.* piszą z Paryża, iż w ministryum spraw zewnętrznych przyszło niedawno do żywej sprzeczki między pp. Drouin de Lhuys, Nigra, Bourqueney i Suleau względem hr. de Christen ciągle jeszcze uwięzionego. Suleau zakomunikował Nigrze sprawozdanie, które w senacie francuskim z powodu podanych petycyj o wstawienie się za nim rządu francuskiego. Nigra zaklinał ministra, ażeby nie dopuszczał odczytania tego sprawozdania, jako rząd piemoncki żywo obrażającego. Powiedziano sobie wzajemnie największe grubiaństwa. Nigra, którego jak Smarkacza traktowano, dał słowo honoru, iż hr. de Christen umocniony został, jeżeli dane będzie przyrzeczenie, iż sprawa ta w senacie francuskim

traktowana nie będzie. Bourqueney powiedział wręcz sardyńskiemu dyplomatomu, iż słowom jego nie wierzy, żądał więc zapewnienia na piśmie, które Nigra odmówił. W końcu dano p. Nigra termin czterodniowy dla porozumienia się ze swym rządem. W kółkach dyplomatycznych paryżkich bardzo są ciekawi, jak sprawa ta załatwiona zostanie.

La France twierdzi, że Król duński nie zezwolił jeszcze na przyjęcie tronu greckiego przez księcia Wilhelma holsztyńsko-głücksburskiego. *Jen. Kor. austr.* donosi z pewnego źródła, iż zezwolenie to ze strony Króla duńskiego już nastąpiło. Co jednak zdaniem jej, nie usuwa wszelkich trudności tej kandydatury.

Monitor donosi, iż jeden z naczelników bandytów neapolitańskich, Cipriano le Galez, przez zandarmów papieskich przytrzymany został, co nowym jest dowodem gorliwości i czynności zandarmeryi papieskiej. Służy to zarazem jako dowód, że zarzuty rządowi papieskiemu tak lekkomyślnie czynione, jakoby sprzyjał bandytom neapolitańskim, na żadną uwagę nie zasługują.

(*Sprawa polska.*) Z **Paryża** donoszą *Jen. Kor.*: „Nasz reprezentant w Frankfurcie, hrabia Salignac Fenelon, przybył tu przed kilkoma dniami, by udzielić rządowi wyjaśnień co do opinii ludności, należących do związku niemieckiego w sprawie Polski. Jestto zresztą rzecz naturalna, że gabinet tuilerski, pragnąc pozyskać Austryę, radby zarazem wiedzieć dokładnie, jakby Niemcy przyjęli faktyczną interwencję na rzecz Polski. Taką bowiem interwencję możnaby tylko sposobem wykonać, żeby przez całą reszłę niemiecką przechodziła armia francuska, a w takim razie potrzebaby dokładnie wiedzieć, jakby przyjmowano żołnierzy naszych po tamtej stronie Renu.“

(*Wiadomości z Meksyku.*) „*Independance belge*“ podaje według doniesień z Hawany wiadomości z Meksyku sięgające do końca lutego. Ruch armii francuskiej ku Puebli rozpoczął się d. 19. lutego; artylerya udała się w pochód dnia 22. a generał Forey opuścił Orizabę d. 23. Puebla broniona jest przez 24 tysięcy wojska meksykańskiego, pod dowództwem generała Ortogi; generał meksykański Comofort stoi przed Pueblą w 10 tysięcy ludzi. Jeżeli Puebla dostanie się w ręce Francuzów, i jeżeli ci zajmą następnie stołeczne miasto Meksyku, w takim razie rząd meksykański przenieść się zamierza do Morelii, stolicy państwa Michoaken, o sto mil od Meksyku. Dotąd wszystkie warstwy mieszkańców okazują największą ku Francuzom odrazę.

Włochy.

(*Różne wiadomości.*) W Neapolu cały korpus oficerów gwardyi neapolitańskiej podał się do dymisji z tego powodu, iż prefekt mianował kilku wyższych oficerów bez zezwolenia poprzednio opinii generała głównego dowodzącego. Dziennik *Nomade* wyliczył, iż w więzieniach neapolitańskich znajduje się przeszło 2000 aresztowanych za polityczne przestępstwa.

Generał Lamarmoro wyjechał sam z Neapolu do Foggii, ażeby stanąć na czele wyprawy przeciwko bandytom. Wiele prowincyj neapolitańskich znajduje się w gorszym stanie jak stan oblężenia. Nie wolno jest wychodzić z domu wieczorem, nie wolno w czasie wyprawy robić w polu, nie wolno nieść żywności, ani też nie takiego z czegooby żywność zgotować można. Bydło zamknięte jest w stajniach, kościoły nawet osadzone są wojskiem. Granica rzymska znów stała się nie pewną, w wielu punktach pokazali się obcy bandyci. Jak tylko deszcze ustały i wiosna nastąpiła, pojawili się znów bandyci i nie wiadzieć jakby się ich pozbyć można.

Z tego wszystkiego *Gazeta wiedeńska* wnosi, iż wojna domowa a raczej wojnę, którą pewna część kraju prowadzi przeciwko panowaniu Piemontanów, trudno bandytyzmem nazwać. Generał Lamarmoro sam zmuszony jest ciągnąć przeciwko bandytom, o których po setny raz już głoszono, iż zupełnie zniszczone zostali, a ten sam kraj, o którym mówiono, iż przywołał Piemontanów, niszczą teraz i zamieniają go w pustynię za karę, iż sprzeciwia się ich panowaniu.

(*Zbliżanie się do Austrii.*) Z **Turyonu** piszą do *Jen. Kor.* pod dniem 1. b. m.: „Mogę wam donieść z pewnością, że jeżeli Ratazzi, który bawi teraz w Paryżu w bezpośredniej misji Króla, powróci tu z lepszym skutkiem niż hrabia Arese, postawi on jako główny warunek powtórnego wstąpienia swego do gabinetu, lojalne porozumienie się z Austryą.“

Niemcy.

Frankfurt, 4. kwietnia. (*Nota zbiorowa.*) „*Europe*“ potwierdza z niezawodnego źródła, że mocarstwa zachodnie zezwalały gabinet wiedeński przesłać notę zbiorową do Petersburga. Gabinet wiedeński odmówił, ponieważ względem Rosyi nie może postępować zaczepnie.

Drezno, 4. kwietnia. (*Cło na Elbie.*) „*Dresdner Journal*“ donosi: Dziś został podpisany ostateczny protokół hamburskiej komisji do cła na Elbie. Ugoda względem znizenia cła na Elbie zawarta została na lat 12, i obowiązywać będzie od 1. lipca. Górna przestrzeń Elby aż do Wittenberge jest zupełnie wolna od cła, od Wittenberge zaś będzie pobierane cło trzechklasowe po 16. 8 i 2 fenigi srebrne od cetnara celnego. Połowę dochodu celnego otrzymują Hanower, Dania i Mecklenburg, drugą zaś połowę inne państwa nad brzegiem Elby leżące, które pierwszym, gwarantują 132.000 talarów.

Królestwo Polskie.

(*Doniesienia o powstaniu.*) W ostatnich czasach tymczasowy rząd narodowy jak teraz nazywa się komitet rewolucyjny miał wydać rozkaz, aby unikano wszelkich większych utareczek, a natomiast podzielić się na jak najwięcej małych oddziałów, niepokoić wojsko ciągle, i tak ile możności przedłużyć wojnę podjazdową. *N. Pr. Ztg.* robi słuszną uwagę, że taka wojna przyprowadzi kraj do największej ruiny, i że kilkadziesiąt lat nie wystarczy, aby go znowu przyprowadzić do tego stanu, do którego przyszedł w końcu ostatnich lat pięćdziesięciu.

Independance belge donosząc, że komitet centralny polecił powstańcom zaniechać wszelkich dalszych utareczek, robi także uwagę, że powstanie, chociażby ta wiadomość nie miała się potwierdzić, zbliża się już ku końcowi, i to jeżeli nie z innych przyczyn, to przez same spory i rozdwojenie.

Tajna prasa w Warszawie jest ciągle bardzo czynna. Przed kilkoma dniami wyszedł pierwszy numer nowego organu tajnie wydawanego pod tytułem *Nowiny polskie polityczne*. Dowodzi to piśmo swego rewolucyjno urzędowego pochodzenia podaniem o czele rozporządzeniem komisji wykonawczej (jeszcze w imieniu dyktatora) według którego organ wspomniany ma prostować fałszywe doniesienia rządowe. Jest w nim także pogroźka o karaniu winnych dla przykładu. Następują potem wyjątki z polskich dzienników z zagrożeniami aby im wierzone.

Demiński oświadcza w jednym z dzienników francuskich, że dyktaturę Mierosławskiego w Królestwie Polskiem uważa za prawdziwe nieszczęście dla kraju; ma w ręku dowody na poparcie tego twierdzenia, i poczytuje sobie za powinność wyrazić się o nim w ten sposób.

(*Wypadki powstania.*) Do *Jener. Koresp.* piszą od granicy polskiej: Na rosyjską komorę celną do Baranu przybyły 1. b. m. wojska rosyjskie, także do Michałowic nadeszły posiłki. Na komorze celnej w Szycach zapowiedziano przybycie Rosyan na dzień 3. b. m. Także do Brzeska słomianego, Roszyc, Proszowic i do Pieskowej Skály wkroczyły oddziały wojsk rosyjskich. Dnia 31. z. m. ogłoszono wojskom rosyjskim ukaz, który zakazuje im pod karą śmierci rabować, palić, zabijać ranionych i znieważać trupów. Także za niesubordynację spełnione zostały surowe kary. Skutkiem tych surowych środków ma być już widoczną większa karność pomiędzy wojskiem.

Według prywatnej depeszy z Krakowa z dn. 4. kwietnia, powstanie w gubernii Kowieńskiej powiększa się. Powstańcy zajęli Poniewież. Dn. 26. marca stoczono potyczkę pod Uściana, 5 mil od Dynaburga, w której paść miało 500 Rosyan. W Moskwie i Petersburgu panować ma agitacja między stronnictwem liberalnem.

Powyższa depesza donosi zarazem, że powstańcy zabrali kasę w Radomiu po wymarszu generała Uszakowa.

Rosya.

(*Powstanie na Litwie.*) *Ruski Inwalid* podaje następujące doniesienia z okolicy Wilna:

Wzburzenie, które przed miesiącem dało się widzieć w gubernii kowieńskiej już jak się zdaje było całkiem uspokojone a środki policyjne wystarczały do uśmierzenia tych co jeszcze mieli złe zamiary. Teraz jednak prawdopodobnie w skutek pogłosek o przywozie morzem broni dla powstańców rozszerzanych przez komitet rewolucyjny, i w skutek wiadomości, że parowiec „Ward Jackson” odplynał z Anglii z bronią i 300 powstańcami powstało na nowo silne wzburzenie. Jenerał porucznik baron Maydell donosi, że w pobliżu wsi Eputani w obwodzie Poniewiezkim powstańcy gromadzą się w silne oddziały. Wszystkie małe gromadki, które aż dotąd ukrywały się w lasach między lewym brzegiem Wilii a koleją żelazną, udały się do obwodu Poniewieckiego aby połączyć się z głównym oddziałem pod Eputani. Są pogłoski, że powstańcy mają napaść na miasto Poniewież. Aby ten zamiar udaremnić i powstańców rozprószyć, poczyniono już z rosyjskiej strony wszelkie przygotowania. Wojsko konsystujące w Poniewieżach i Keydanach wzmocniono oddziałami z Kowna i Wilkomierza a jenerał porucznik baron Maydell udał się sam z oddziałem wojska z Kowna ku Poniewieżowi.

Turcyja.

Konstantynopol, 3. kwietnia. (*Podróż Sultana.*) Dziś po południu Sultana puścił się w podróż do Egiptu.

Kronika.

(*Ludność Grecyi.*) Grecya stosunkowo do ludności swej zajmuje przestrzeń ogromną, na 45.429 kilometry ma 1.062.627 mieszkańców. Ludność pod względem różności wyznań dzieli się, na Greków wschodniego kościoła 1.062.627 — na 9300 różnych wyznań chrześcijańskich, 552 innych religii.

Liczba rodzin wynosi 248.010, a zatem rodzina w przecięciu ma 4,40 osób.

Budowli mieszkalnych jest razem 225.716, zatem dom każdy mieści przecięciowo 4,86.

Atheny mają mieszkańców 41.298 — po nich najludniejsze są Hermopolis, 18.511 i Patras 18.342. Calamanta i Nauplia (po sześć tysięcy) najmniej ludne, Chalcis Lamih i Sparta. Ostatnia dziś ma tylko 2024 mieszkańców.

Ludność rozdzielona według zajęć i stanów, najlepszy daje obraz kraju. Właściciele jest 16.122, przemysłowców i rękodzielników 32.801, rolników 147.507, pasterzy 38.953, wyrobników 19.692, sług mężczyzn 19 tysięcy (krągło) kobiet siedm, woźnic i najmujących konie 2367, artystów 1348, duchownych 5102, drobnych kupców 9.52, większych negocyanłów 793, marynarzy w służbie państwa 516, w marynarce kapieckiej 19.302, urzędników 2552, urzędników gminnych 5109, nauczycieli 1176, adwokatów 34, dziennikarzy 62, lekarzy 398, aptekarzy 161, uczniów szkół 42.680, dziewcząt w szkołach 9035.

Wojsko lądowe dochodzi do 9484 ludzi. Dodać potrzeba ludność ruchomą kilka tysięczną cyganów wołoskich zwanych tu Vlakai.

— Wiadomo jak użyteczne są telegrafy elektryczne dla handlu i prywatnej korespondencyi; dla tego od czasu tego cudownego wynalazku nie przestano myśleć nad możliwymi ulepszeniami. Dotąd jednak, jak się zdaje, nikomu nie udało się lepiej niż pp. Giordano i Delaye Le Paul, którzy doszli do tego rezultatu, że sam przyrząd drukuje depesze. W obecnie używanej metodzie, depesza przesyłana otrzymuje się na cyferblacie, gdzie skazówka po kolei znaczący litery depeszy, które trzeba spisywać, stosownie do zatrzymywania się skazówki na każdej z nich. Metoda ta nie tylko jest długą, lecz wymaga ciągłej uwagi, co stanowi wielką niedogodność, szczególnie na mniejszych stacyach, na których naczelnik ma wiele różnych innych obowiązków do spełnienia i często bywa odrywany. Obok tego posuwanie się skazówki z przestankami, nuży wkrótce wzrok, nie mogący potem śledzić za jej ruchem. Do tych wad łączą się inne, mogące pochodzić z nadużyć urzędników. System Morsa przesyłający depesze w znakach umówionych, ma także niedogodność, że wymaga długiego czasu, a następnie wytlómaczenia znaków. Metoda pp. Giordano i Delaye Le Paul, znakomita ma wyższość nad wszystkiem co dotąd wynaleziono. Cały mechanizm którego opisać niepodobna, ma na celu drukowanie liter, które dawniej tylko oznaczała wskazówka. Telegraf pp. Giordano i Delaye Le Paul, nie zabiera tyle miejsca co dawniejsze, oszczędza czasu drukując 20 do 25 wyrazów na minutę, chroni od popełnienia błędów i tak jest prosty, że przez każdego może być pilnowany. Próby z nim robiono we Francyi, uwieńczone zostały najpomysłniejszym skutkiem.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Bochnia, 26. marca. Na nasz wczorajszy targ przywieziono 400 meców pszenicy, 300 meców żyta, 300 meców jęczmienia, 150 meców owsa i 200 meców kartofli; wszystko to zostało sprzedane po następujących cenach: meć pszenicy (85 H) 3 zł. 87 c., żyta (75 H) 2 zł. 45 c., jęczmienia (71 H) 1 zł. 75 c., owsa (51 H) 1 zł. 30 c., kartofli 1 zł. 80 c.

Wykaz rezultatu

przedsiębranego w miesiącu marcu 1863 roku, przez urząd targowy u obcych piekarzy ważenia i rewizyi pieczywa.

Nazwiska i imiona	Miejsce sprzedaży	Waluta niższ-austryacka				Uwaga.
		wiejski chleb koloniatów		wiejski chleb		
		c. lut.	e. lut.	c. lut.	e. lut.	
Wagmann Filip	Bernardynski plac	1 6 1/2
Feeher Ignacy		1 7
Wagmann Adam	Na krakowskiej targowicy drzew	1 6 3/4
Wolf Jakób		1 6 1/2
Wider Elke		1 6 3/4
Götzel Götz		1 6 1/2
Kesler Naftali		1 6 1/2
Tlor Izaak		1 7
Basche Izaak		1 6 1/2
Farb Gedalle		1 6 3/4
Klar Markus		1 7
Badner Machman		1 7
Wildman Schlome		1 5 1/2
Widman Elke		1 5 3/4
Umschweif Jakób		1 5 1/2
Miser Izaak		1 5 1/2
Lebwohl Isaak	1 5	
Klar Seina	1 5	
Feine Chaje	1 6	
Herbst Gedalie	1 5 1/2	
Klar Kunke	1 5 1/2	
Feine Elke	1 5 1/2	
Nestarowska Anna	1 8	
Hajsak Magdalena	1 8	
Schubert Józef	1 8	
Bartolowa Katarzyna	1 8	
Kozak Szymon	1 8 1/2	
Suma	4 26 1/2	9 60 3/4	9 48 3/4	5 40 1/2		
przeciętne w {	marcu 1863	1 6 3/4	1 6 1/2	1 5 1/2	1 8	
lutym 1863	1 7 1/4	1 6 3/4	1 5 1/4	1 8 1/2		
a zatem w {	podnoszeniu się	.	.	1/4	1/2	
spadaniu	1/2	1/2	.	.	

Telegramy Gazety Lwowskiej.

Kraków, 5. kwietnia. Około Olkusza i Skály ścigały się wczoraj wojska rosyjskie, by uderzyć na oddział powstańców, który się w domniemanej sile 2000 ludzi pojawił w lasach w okolicy Szklar. Oddział ten napadł w Szklarach na posterunek graniczny złożony z 12 kozaków, z których 10 konnych umknęło, dwóch zaś pieszych jak słychać, zabito. Dziś o godzinie 10tej rano słyszano w Krakowie silny ogień karabinowy od granicy, który po godzinie skończył się czterema wystrzałami działowymi.

Kraków, 6. kwietnia 2ga godzina 50 minut po południu. W skutek przedwczorajszego napadu na Rosyjską Szklary przez powstańców, uderzyła na nich wczoraj rano rosyjska piechota, 53 powstańców, między nimi 18 rannych i 19 koni wyparci zostali do Kobylan w Krakowskiem. Rosyjanie się cofnęli; nad granicą obozowało jeszcze około 200 powstańców, między nimi 40 jeźdźców. Wczoraj wieczór napadnięty został na ulicy Sławkowskiej służący c. k. generał-majora barona Dobrzańskiego, ranny dwoma pchnięciami nożem i zrabowany. Sprawcę aresztowano.

Spostrzeżenie meteorologiczne we Lwowie.
Dnia 4. i 5. kwietnia 1863.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	326.76	- 1.1	67.9	połn.-zach. sł.	pochmurno
2. god. po poł.	326.04	+ 2.4	58.4	południowy "	"
10. god. wiecz.	325.92	+ 0.8	72.6	połn.-wsch. "	"
7. god. zrana	325.50	- 0.1	78.2	połn.-wsch. sł.	pochmurno
2. god. po poł.	325.39	+ 4.5	54.2	poł.-zach. "	"
10. god. wiecz.	326.13	+ 1.3	75.1	południowy "	jasno

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 4. kwietnia.

Hotel Langa: P. Herz Willi., c. k. podpor., z Güns.
Hotel krakowski: Jał wicki Fr., z Korzyłówki.
Do domu pod l. 16 1/4: Janowicz Wład., c. k. podporucznik.
Do domu pod l. 91 1/4: Chajęcki Alex., z Siemigenowa.

Dnia 5. kwietnia.

Hotel George: P. Kakowski Jan, z Berezowic.
Hotel europejski: Świerzawski Alexander, z Szczepiatyna. — Klimek Józef, z Cieszanowa. — Rapacki Szymon Wład., z Warszawy.
Hotel Langa: Kammel Ferd., c. k. porucznik, z Drohowyża.
Hotel angielski: Rodakowski Wiktor, z Potulicz. — Wartarasiwicz M., z Brzeżan. — Torosiewicz Michał, z Peltwi. — Słabkowski Leon, adw. kraj., z Stanisławowa.

Do domu pod nr. 688 1/4: Tarnawiecki Alex., z Gdyczyna.
Hotel Krakowski: Okraszewski Jan, z Petersburga.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 4. kwietnia.

PP. Majeranowski Mar., c. k. podpor., do Brodów. — Köstlich Ferd., c. k. porucznik, do Czerniowiec. — Br. Wallisch Józef, c. k. kap., do Gródka.

Dnia 5. kwietnia.

PP. Hr. Komorowski Wład., do Przyłbic. — Hubicki Karol, do Ożydowa. — Gottlieb Ant., do Liwca.

TEATR.

Dziś teatr niemiecki: „Das Gefängnis“, komedia w 4 aktach przez Roderyka Benedix.

Dnia 4. kwietnia 1863 r. wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym lwowskim następujących pięć liczb:

13. 30. 88. 26. 57.

Przyszłe ciągnięcia nastąpią dnia 18. i 29. kwietnia 1863 r.

Kurs lwowski.

Dnia 4. kwietnia.

	wal. austr.	gotówką		towarem	
		zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski		5	20 1/2	5	26
Dukat cesarski		5	22 1/2	5	27 1/2
Półimperyał zł. rosyjski		8	93 1/2	9	7 1/2
Rubel srebrny rosyjski		1	71 1/2	1	74 1/2
Talar pruski		1	64	1	66
Polski kurant i pięciozłotówka					
Galicij. listy zastawne w. a. za 100 zł.		75	88	76	53
" " " m. k. za 100 zł.		79	73	80	38
Galicij. obliagacye indemnizacyjne	bez kuponów	73	25	73	88
5% Pożyczka narodowa		81	10	81	85
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika		210	50	212	25

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 4. kwietnia.

	złr.	kr.
5% Metaliki	76	75
5% pożyczka narodowa	81	55
Akcyje banku wiedeńskiego	802	—
" " kredytowego	207	40
Londyn, 10 funtów szterlingów	110	40
Dukat pojedynczy	5	27
Srebro	109	75

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 4. kwietnia.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

	pien.	towar.
A. Państwa		
W austr. wal. po 5%	71.60	71.80
" " bez kuponów		
zwrotny po 5%	94.70	94.90
Z pożyczki narod. z proc.		
od stycznia do lipca po 5%	81.60	81.80
od kwiet. do paźd. po 5%	81.50	81.60
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—	—
Metaliki po 5%	76.60	76.75
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	76.60	76.80
dtto. po 4 1/2%	67.75	68.25
dtto. " 4%	60.—	60.50
dtto. " 3%	45.—	45.50
dtto. " 2 1/2%	38.50	39.50
dtto. " 1%	15.25	15.50

Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	154.—	154.50
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	150.—	150.50
Przez. do wyl. z r. 1854	95.—	95.50
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500 zł.	98.15	98.25
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	99.10	99.25
Renty Como po 42 lir. aust.	16.75	17.—
W ylos. obl. dawn. po 5%	71.50	72.50
dlugu państ. " 4 1/2%	67.—	67.50
" 4%	59.—	60.—
" 3 1/2%	52.50	53.50
" 3%	—	—
" 2 1/2%	55.—	55.50
" 2 1/4%	49.—	49.50
" 2%	44.—	44.50
" 1 3/4%	38.—	38.50
dtto. z procent. " 5%	71.50	72.50
za granicą " 4 1/2%	67.—	67.50
" 4%	59.—	60.—

B. Krajów koronnych.	
Nizszej Austrii	87.— 88.—
Wyż. Aust. i Salcb.	83.75 84.25
Czech	88.75 89.25
Morawii	88.25 88.75
Szląska	87.50 88.50
Styryi	87.— 88.—
Tyrolu	89.— 90.—
Kar., Krainy i Wyb.	84.— 87.—
Węgier	75.50 76.—

	pien.	towar.
Banatu Tem.	74.25	74.75
Kroacyi i Sławonii	74.—	74.50
Galicji	74.20	74.50
Siedmiogr. i Bukow.	72.25	73.50
Z klauzula wylos. w r. 1867	70.—	71.25
Lomb. wen. poz. z r. 1859	91.—	92.—
Dług Tyrolu	71.50	72.50
" po 5%	59.—	60.—
" 4%	59.—	60.—
" 3 1/2%	52.50	53.50
" 3%	44.—	45.—
" 2 1/2%	37.—	38.—
" 2%	30.—	31.—
" 1 3/4%	27.—	28.—

2. Stan oblig. domestykaln.

Po 3% za 100 zł.	22.—	24.—
" 2 1/2% " 100 "	18.—	19.—
" 2 1/4% " 100 "	17.—	18.—
" 2% " 100 "	15.—	16.—
" 1 3/4% " 100 "	12.—	14.—

3. Akcyje. (Za sztukę.)

Banku narodowego	802.50	803.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	207.30	207.50
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	644.—	646.—
Póln. kol. po 1000 zł. m. k.	1828.—	1830.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	220.—	221.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	152.—	152.50
Polud.-póln.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	133.—	133.50
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	—
Polud. kolei państw., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	263.—	264.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. mon. konw.	210.50	211.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—	55.—
dtto II. emis. po 200 zł. m. k.	—	110.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	685.—	—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	205.—	210.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.—	200.—

	pien.	towar.
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a.	195.—	200.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	441.—	443.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	239.—	240.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	395.—	400.—
Tow. młyn. par. w Wied. po 500 zł. w. a.	395.—	400.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	254.—	258.—
Uprzyw. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	163.50	164.—

4. Listy zastawne. (za 100 zł.)

Banku narod. 6let. z r. 1857 po 5%	104.90	105.—
10let. " 1857 po 5%	101.25	101.75
przeznaczone do w. m. k. los. po 5%	89.75	90.—

Banku (na 12 m. 5% narod. przezn. do losowania po 5%)	85.60	85.80
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	76.—	76.50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96.50	97.—
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	94.—	94.50
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. austr.	87.75	88.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	124.—	124.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	116.—	116.50
Kol. póln. po 100 zł. m. k.	93.25	93.75
Kol. póln. po 100 zł. w. a.	90.—	90.50
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	81.50	82.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	93.—	94.—
Lloyda za 100 zł.	93.—	94.—
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	94.50	95.—
Polud. póln. kolej kom. po 5% za 100 zł.	78.—	78.50
Grac. Köflach. kol. i Tow. gór. po 400 zł. w. a. (1000 fr.)	—	—

6. Losy. (za sztukę.)

Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	133.40	133.60
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	98.50	99.—
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	121.75	122.—
" " po 50 zł. m. k.	52.—	52.50
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	36.25	36.75
Esterhazego po 40 zł. m. k.	97.—	98.—
Salma " 40 " "	37.—	38.—
Palfiego " 40 " "	36.50	37.—
Clarego " 40 " "	34.50	35.—
St. Genois " 40 " "	36.75	37.—
Windischgrätz 20 zł.	21.50	22.—
Waldsteina 20 " "	23.50	24.—
Keglevicha 10 " "	16.50	16.75

Weksle. (Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol.	93.75	94.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	93.40	93.50
Berlin za 100 tal.	—	—
Wrocław za 100 tal.	—	—
Frankfurt za 100 zł. w. p. n.	93.50	93.50
Genua za 100 lir. piem.	—	—
Hamburg za 100 M. B.	82.60	82.75
Lipsk za 100 tal.	—	—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—	—
Londyn za 10 ft. szt.	110.40	110.50
Lugdun za 100 tr.	—	—
Medyolan za 100 lir. wł.	—	—
Marsylia za 100 fr.	43.70	43.75
Paryż za 100 fr.	43.80	43.80
Praga za 100 zł. w. a.	—	—
Tryest za 100 zł. w. a.	—	—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—	—

(31 dni po ukazaniu.)

Bukareszt za 100 piast. woł.	—	—
Konstantynopol za 100 piast. tur.	—	—

Kurs złota.

Dukaty ces. men.	5.27	5.28
dtto. pełnej wagi	5.27	5.28
Korona	15.20	15.25
20 frankówka	8.83	8.84
Rosyjski imperyał	9.08	9.12
Talar związkowy	1.65	1.65 1/2
Srebro	109.75	110.25
Kurs korony w c. k. kasach	13zł.	50c.